

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Martinem Láníčkem ve věci

žalobkyně: I. H.

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 29. ledna 2021, ve věci invalidního důchodu

takto:

I. Žaloba **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně byla pro účely nároku na invalidní důchod posouzena lékařkou OSSZ Bruntál se závěrem, že její pracovní schopnost poklesla z důvodu dlouhodobě nepříznivého

Shodu s prvopisem potvrzuje

zdravotního stavu o 20 % (posudek ze dne 23. 10. 2020). V návaznosti na uvedený posudek žalovaná rozhodnutím ze dne 10. 11. 2020 zamítla žádost žalobkyně o invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 38 zákona číslo 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o důchodovém pojištění“). Proti prvostupňovému rozhodnutí ze dne 10. 11. 2020 podala žalobkyně námitky. V průběhu námitkového řízení posoudila zdravotní stav žalobkyně lékařka žalované, která v posudku ze dne 20. 1. 2021 uzavřela, že míra poklesu její pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu činí 30 %. Žalovaná následně rozhodnutím identifikovaným v záhlaví tohoto rozsudku (dále též „napadené rozhodnutí“) námitky žalobkyně zamítla a prvostupňové rozhodnutí ze dne 10. 11. 2020 potvrdila.

2. Proti napadenému rozhodnutí žalované podala žalobkyně dne 26. 3. 2021 u Krajského soudu v Ostravě (dále též „krajský soud“) včasnou žalobu. V žalobě vytýkala posudkovému lékaři, že učinil závěr, aniž by podrobněji zkoumal její zdravotní stav, na jednání nebyla přizvána, takže si nemohl učinit odpovídající představu o jejím zdravotním postižení. Nezhodnotil její celkovou výkonnost, pohyblivost a schopnost vykonávat denní aktivity, které jsou těžce omezeny. Žalobkyně již nemůže vykonávat práci, kterou vykonávala, nikdo jí nezaměstná, jelikož obě ruce jsou již po mírné zátěži a pro totální nefunkčnost a bolest obou končetin nefunkční. Konkrétně palec levé ruky je totálně nefunkční po odebrání kloubu levého palce ruky a na pravé ruce po operaci karpálních tunelů, která se totálně nevydařila. Před operací navíc problémy takového velkého rozsahu neměla.
3. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby. V písemném vyjádření k žalobě provedla rekapitulaci předcházejícího správního řízení a relevantní právní úpravy se zdůrazněním posudkových závěrů obou lékařů. S ohledem na námitky žalobkyně navrhla žalovaná provedení důkazu posudkem Posudkové komise MPSV ČR.
4. Krajský soud po doplnění podkladů o posudek příslušné PK MPSV v Ostravě přezkoumal u ústního jednání napadené rozhodnutí v souladu s § 75 odst. 2 zákona číslo 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba důvodná není.
5. Z připojených správních (dávkového a posudkového) spisů krajský soud ověřil průběh správního řízení předcházejícího vydání napadeného rozhodnutí. Za podstatné považuje krajský soud, že podle posudku lékařky OSSZ Bruntál ze dne 23. 10. 2020 se v případě žalobkyně jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož hlavní příčinou je „cervikobrach. sy bilat. s poruchou statodynam. funkce a senziomotorickou neuropatií n. mediani, po deliberaci n. medianu vpravo ústup algodysestezií“ – postižení funkčně lehké; uvedené zdravotní postižení žalobkyně podřadila lékařka OSSZ pod položku 1b), kapitoly XIII., odd. E přílohy k vyhlášce číslo 359/2009 Sb. (dále též „vyhláška o posuzování invalidity“) a míru poklesu pracovní schopnosti stanovila na 20 %. Následně posoudila žalobkyni lékařka žalované, která v posudku ze dne 20. 1. 2021 uvedla, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně je stav po interpoziční plastice karpometakarpálního kloubu palce levé (dominantní) ruky pro artrózu s přetrvávající poruchou hybnosti palce, částečným omezením úchopové schopnosti a svalové síly levé ruky. Míru poklesu pracovní schopnosti hodnotila lékařka podle kapitoly XV., odd. B, položky 5b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity na 20 % s tím, že pro

postižení krční páteře, lehkou artrózu zápěstí a dělnickou profesi tuto míru poklesu navýšila podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky o 10 % na celkových 30 %. Podle tohoto posudku nelze zdravotní postižení žalobkyně hodnotit podle položky 5c, protože se nejedná o úplnou ztrátu úchopové schopnosti ruky. Žalobkyně je schopna pracovního zařazení s vyloučením těžké fyzické práce, manipulace s těžšími břemeny, s vysokými nároky na jemnou motoriku, v chladu, s vibračními nástroji a zařízeními.

6. V soudním řízení doplnil krajský soud dokazování o posouzení žalobkyně příslušnou PK MPSV v Ostravě. Z jejího posudku ze dne 24. 6. 2021 krajský soud zjistil, že posudková komise zasedala ve složení předseda, další lékař z oboru ortopedie a tajemník a žalobkyně byla jejímu jednání přítomna. Podle posudkového závěru je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně stav po interpoziční plastice karpometakarpálního kloubu palce levé ruky (dominantní končetiny) pro arthrozou s **přetrvávající poruchou hybnosti palce** (*zvýrazněno krajským soudem – viz níže*), částečným omezením úchopové schopnosti a svalové síly ruky. Uvedené zdravotní postižení podřadila posudková komise pod kapitolu XV., odd. B, položku 5b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity a míru poklesu pracovní schopnosti stanovila na 20 % a tuto dále navýšila podle § 3 odst. 1 téže vyhlášky o 10 procentních bodů na celkových 30 %, a to vzhledem k dalším zdravotním potížím. Podle posudkové komise se nejedná o zdravotní postižení takového stupně závažnosti a rozsahu, které je uvedené v položce 5c, neboť dle opakovaných objektivních ortopedických nálezů je prokazatelné, že se jedná o **lehkou poruchu hybnosti palce levé ruky s částečným omezením úchopové schopnosti a svalové síly ruky** (*zvýrazněno krajským soudem*), což odpovídá posudkovému hodnocení výše uvedenému. Nejedná se o invaliditu žádného stupně, posuzovaná je nadále schopna práce v dělnických profesích, je neschopna práce fyzicky nadměrně namáhavé se zvedáním a přenášením nadlimitních břemen, práce s vysokými nároky na jemnou motoriku rukou, s vibračními nástroji a zařízeními, v chladu. Posudková komise se rovněž vyjádřila ke sdělením žalobkyně a konstatovala, že podle objektivních ortopedických nálezů uplynuly již od operace palce levé ruky dva roky, zdravotní stav se po operaci upravil, posuzovaná (tj. žalobkyně) má v operované oblasti pasivně hybnost v plném rozsahu, dle rtg snímků je postavení operovaného úseku správné a míra žalobkyní subjektivně uváděných potíží je větší než objektivní nález. Co se týče operace karpálního tunelu vpravo ze dne 5. 5. 2020, tak je podle posudkové komise prokazatelné, že objektivně došlo dle neurologického nálezu i EMG nálezu horních končetin ze dne 7. 9. 2020 ke zlepšení až návratu neurogenního nálezu k normě. Potíže s krční páteří u žalobkyně jsou pak důvodem navýšení podle § 3 odst. 1 předmětné vyhlášky.
7. Ve správním řízení zakončeným vydáním napadeného rozhodnutí byla žalobkyni pravomocně zamítnuta žádost o invalidní důchod, protože žalobkyně není podle posudků vydaných pro účely správního řízení invalidní. Žalobkyně brojila v žalobě výhradně proti posudkovým závěrům. Konkrétně namítala, že pro potíže s rukama (nefunkční palec levé ruky po odebrání kloubu tohoto palce a nepodařená operace karpálních tunelů na pravé ruce) nemůže vykonávat dosavadní práci a není schopna sehnat jinou práci.
8. Podle § 38 zákona o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let a stal se a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29,

popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo b) invalidním následkem pracovního úrazu.

9. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejmeně o 35 %.

10. Z podmínek pro vznik nároku na invalidní důchod a jeho výši stanovených v § 38 a § 39 zákona o důchodovém pojištění byl v přezkoumávaném správním řízení veden spor výhradně ohledně invalidity žalobkyně. Závěr o invaliditě žadatele o invalidní důchod a jejím stupni je vázán na posouzení jeho zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, což je věcí odborně medicínskou, k níž nemá soud potřebné odborné znalosti, a proto se vždy obrací k subjektům, které jimi disponují, aby se k těmto otázkám vyjádřily. Pro účely správního řízení jsou těmito subjekty okresní správa sociálního zabezpečení a žalovaná (§ 8 odst. 1 a 9 zákona číslo 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení) a pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění pak posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost fyzických osob podle § 4 odst. 2 téhož zákona Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Jednotlivé posudky, včetně posudku PK MPSV doplněného pro účely soudního řízení, pak správní soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá právě posudek PK MPSV zpravidla důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna.

11. Krajský soud po zhodnocení listin, které jsou součástí správního spisu ve spojení s posudkem PK MPSV v Ostravě ze dne 24. 6. 2021 dospěl k závěru, že žalobkyně invalidní není a závěr žalované je správný. Uvedený závěr vyplývá ze všech tří posudků, které byly v průběhu přezkoumávaného správního a následného soudního řízení vyhotoveny. Za stěžejní důkaz přitom považuje krajský soud posudek PK MPSV v Ostravě ze dne 24. 6. 2021. Posudková komise zasedala v řádném složení podle § 16b zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení a její posudek splňuje požadavek celistvosti, úplnosti a přesvědčivosti, navíc se ve svých závěrech shoduje s posudkem lékařky žalované ze dne 20. 1. 2021. K námitkám žalobkyně krajský soud zdůrazňuje, že míra poklesu pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se určuje podle kritérií nastavených vyhláškou o posuzování invalidity. Stěžejní je přitom, zda se žadatel o invalidní důchod podle posudkového závěru nachází v dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu, jaké zdravotní postižení je rozhodující příčinou tohoto dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, pod jakou položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity jej posudkový lékař podřadil a jakou určil míru poklesu pracovní schopnosti ze stanoveného rozpětí. Podřazení zdravotního stavu žadatele pod příslušné ustanovení vyhlášky o posuzování invalidity přitom soud nepřezkoumává, ale vychází z posudku příslušné posudkové komise, pokud by se nejednalo o zcela evidentní, i laikovi zřejmou vadu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013 – 20). V posuzované věci v zásadě nebyl spor o to, že zdravotní postižení žalobkyně se týká především horních končetin. Žalobkyně v žalobě

specifikovala svá dvě zásadní zdravotní postižení, a to v oblasti palce levé ruky a dále na pravé ruce po (podle jejího názoru) nepodařené operaci karpálních tunelů. Podle posudkového závěru PK MPSV je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně právě stav palce levé ruky, přičemž komise vysvětlila, z jakých důvodů nezohlednila žalobkyni uváděné potíže v souvislosti s operací karpálního tunelu vpravo s tím, že objektivně došlo dle neurologického nálezu i EMG nálezu horních končetin ze dne 7. 9. 2020 ke zlepšení až návratu neurogenního nálezu k normě. Po porovnání jednotlivých položek v rámci subkapitoly 5 „deformity palce“ se pak krajskému soudu nejeví jako zjevně nelogické podřazení zjištěného postižení levého palce pod položku 5b, když z listin založených ve spise nic nenasvědčuje tomu, že by se zjevně mělo jednat o postižení podle položky 5c (úplná ztráta úchopové schopnosti ruky), případně jakékoliv jiné.

12. Žalobkyně konkrétně brojila především proti závěru posudkové komise, podle kterého má v operované oblasti palce levé ruky hybnost v plném rozsahu (viz podání ze dne 19. 7. 2021, č. l. 26) a poukazovala na aktuální zprávu MUDr. J. ze dne 1. 6. 2021, ze které vyplývá, že má poruchu hybnosti levého palce. K této námitce je třeba předně uvést, že z posudku PK MPSV se nepodává, že by podle posudkového závěru neměla žalobkyně poruchu v hybnosti palce levé ruky, naopak se v něm výslovně konstatuje přetrvávající porucha hybnosti palce (viz poslední odstavec na straně 4 posudku a jeho shora citovaná a zvýrazněná pasáž). Na poslední straně posudku se pak hovoří toliko o „pasivní hybnosti v plném rozsahu“, kterou krajský soud rozumí pohyb palce prováděný jinou osobou nebo např. pomocí druhé ruky a neshledává v tomto závěru rozpor s předchozími částmi posudku. Jak již přitom krajský soud konstatoval výše, tak pro podřazení zdravotního postižení žalobkyně pod položku 5b a nikoliv 5c považuje za stěžejní závěr posudkové komise, podle kterého nedošlo u žalobkyně k úplné ztrátě úchopové schopnosti ruky. V tomto směru neshledal krajský soud žádný rozpor ani s aktuální zprávou MUDr. J. ze dne 1. 6. 2021. Nutno dodat, že tato zpráva je již navíc z období téměř 4 měsíců po vydání napadeného rozhodnutí, zatímco správní rozhodnutí se přezkoumává podle stavu v době jeho vydání (viz. § 71 odst. 1 s. ř. s.), tj. k 29. 1. 2021, proto ani krajský soud neshledal důvod zasílat jej posudkové komisi k doplnění posudku. Krajský soud přitom ověřil, že PK MPSV vycházela mimo jiné ze zpráv této lékařky ze dne 1. 10. 2019, 19. 8. 2020 a 23. 9. 2020. Zbývajících doklady, které žalobkyně předložila k důkazu, již krajský soud dokazování samostatně neprováděl, protože tyto doklady měla k dispozici posudková komise, která prováděla odborné posouzení zdravotního stavu žalobkyně a její invalidity. Ve vztahu k dalším zdravotním omezením žalobkyně je třeba dodat, že jak lékařka žalované, tak PK MPSV, navýšily z důvodu dalších zdravotních potíží u žalobkyně míru poklesu pracovní schopnosti o maximálních 10 procentních bodů podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity, ale ani po tomto navýšení žalobkyně na minimální míru poklesu pracovní schopnosti nutnou pro vznik nároku na invalidní důchod „nedosáhla“.

13. Závěrem považuje krajský soud za potřebné opakovaně zdůraznit, že přiznání invalidního důchodu musí být podloženo objektivně zjištěným zdravotním stavem a stupněm poklesu pracovní schopnosti a nikoliv jen přesvědčením žadatele o jeho neschopnosti k výkonu většiny zaměstnání pro svůj špatný zdravotní stav. Jinak řečeno, subjektivní pocity stěžovatele o jeho pracovní neschopnosti a jeho zdravotních potížích, nejsou-li podloženy objektivně zjištěným zdravotním stavem, nemohou být kritériem pro

[Zadejte text.]

přiznání invalidního důchodu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Ads 16/2003-73, ze dne 26. 10. 2005).

14. Krajský soud uzavírá, že žalobu shledal jako nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.
15. Krajský soud dále rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, protože v řízení neúspěšná žalobkyně takové právo podle § 60 odst. 1 s. ř. s. nemá a ani procesně úspěšné žalované jej v tomto typu řízení nelze podle § 60 odst. 2 s. ř. s. přiznat.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 16. srpna 2021

JUDr. Martin Láníček

samosoudce